

Friddrott

av Ivar Söderlind

Att sammanfatta friddrottens historia i Västerbotten är en enorm och omöjlig uppgift inte minst på det utrymme som här står till förfogande. Ur mitt ursprungliga manus har jag strukit mer än hälften av texten. Jag har valt att göra vissa nedslag i historien och presenterat sådant som jag upplever allra intressantast.

Den första tävlingen

Den första tävlingen med ett brett grenprogram arrangerade Umeå Idrottsförening på K 8:s ridfält den 10 augusti 1902. IFK Umeå dominerade i hoppgrenarna och vann totalt fem av de tio grenar som avgjordes. *”Resultaten voro ej så glänsande, men anmärkas bör, att alla banor voro uppblötta och förstörda af föregående dagars ihållande regn, ofullständig träning, brist på teknik, samt kommer så en viss nervositet vid dessa första täflingar i allmän idrott, så måste man erkänna att resultaten voro medelmåttiga i förhållande till andra, uppnådda på andra orter inom Sverige”.* (Ur Västerbottens Idrottsförbunds Årsbok 1910).

Segrarna i premiärtävlingen:

Höjdhopp: Anders Hellström, IFK Umeå 145 cm.

Stavhopp: Bengt Grahn, IFK Umeå 245 cm

Längdhopp: Herman Turitz, IFK Umeå 484 cm

Tresteghopp: Ernst Blomberg, IFK Umeå 1020 cm.

Löpning 100 m: Hjalmar Edström, Umeå IF 12 1/5 sek

Löpning 500 m: Hjalmar Edström, Umeå IF 91 1/5 sek

Löpning 5000 m: Alfred Sandström, Umeå IF (resultat saknas)

Kulstötning: O Sandberg, Umeå IF 16.46 m

Diskus kastning: J Åman, Umeå IF 27.25 m

Stafettlöpning: IFK Umeå 52 2/5 sek.

Allmän idrott med början 1892

Men även innan 1902 förekom idrottslig verksamhet i form av allmän idrott i Västerbotten även om det mesta kan räknas som idrottslekar. Redan 1892 förekom tävlingar i löpning för beväringarna på Gumboda Hed, exercisplats för Västerbottens Regemente, där första pris var en låda cigarrer, kan man läsa i Umebladet den 7 juli 1892. Den 24 juni 1897 anordnades tävlingar i samband med midsommarfesten i Furögrund, Byske då 20 personer deltog i *”kappspringning å 300 meters bana”*. Nils Eriksson vann på 50 sekunder. Konrad Wiksten segrade i släggkastningen (Skellefteå Nya Tidning 17 juni och 1 juli 1897). Vidare arrangerades en folk- och skyttefest av Kåge Skytteförening den 7 juli 1901 på den s k Bastuholmen i Kågefjärden. Programmet upptog *”kappspringning”*. utan att det angavs vem som vann (Skellefteå Nya Tidning 4 och 8 juli 1901).

Årliga tävlingar på K 8:s ridfält

De kommande åren anordnade IFK Umeå tillsammans med Umeå IF tävlingar i friddrott, alltid på K 8:s ridfält. Dragonernas ankomst till Umeå IF vid denna tid blev

en injektion för idrottslivet i staden. Det var vanligt att grenar som gång, brottning och cykel ingick i tävlingsprogrammet. År 1903 på hösten arrangerade IFK tävlingar i friddrott och 5000m på cykel. Detta år *”blef den allmänna idrotten något eftersatt. Resultaten blefvo i det närmaste desamma som föregående år”*, heter det i Västerbottens Idrottsförbunds årsbok från 1910.

Med början 1904 och några år framåt anordnades en stadsmatch mellan Umeå och Sundsvall och de båda städerna tävlade om epitetet Norrlands bästa stad i allmän idrott norr om Gävle. Sedan friddrotten var avklarad avslutades tävlingarna alltid med en fotbollsmatch – tala om drygt tävlingsprogram. Den 25 man starka truppen brukade resa till Sundsvall med ångbåt.

Tävlingar i friddrott och brottning

I augusti 1904 inbjöd IFK Umeå och Umeå Idrottsförening till friddrottstävlingar på K 8:s ridfält i 12 grenar och dessutom brottning. Totalt gjordes 37 starter. *”Resultaten började här springa upp ganska afsevärdt”* enligt Idrottsförbundet Årsbok.

Friddrott förekom vid de stora folkfester som anordnades i början av förra seklet. Här en bild av karnevalståget på väg till festplatsen i Bureå. Foto ur *”Friddrott i Burebygden 2002”*.

Friddrott i norra länsdelen

I norra länsdelen finns det många exempel på lekbetonade friddrottstävlingar som en del av programmet vid folkfester som skytte- och nykterhetsföreningar anordnade åren omkring 1905. En stor skyttefest i Bure ägde rum söndagen den 23 juli 1905. Referatet berättar att *”Bure Idrottsförening hade i samband med festen anordnat idrottstävlingar, hvilka ådrogo sig stor uppmärksamhet och många gånger gifvo anledning till skallande skrattsalvor”*. Tex vann Knut Nordström en silverbägare i grenen höjdsprång. Samme man vann ett sportbälte i trestegshopp. (Skellefteå Nya Tidning 14 och 26 juli 1905).

Premiär för DM i friddrott 1909

År 1909 var det premiär för distriktsmästerskap i friddrott

på Västerbottens Regementes IF:s (I 20:s) övningsfält i 12 grenar, naturligtvis endast för herrar. I Idrottsförbundets Årsbok 1910 finns det ett långt referat från den fyra timmar långa tävlingen. Referatet inleds på följande sätt: *”Ett helt litet Stadion uppe på Västerbottens Regementes övningsfält: en arena omsluten af en 400 meters lina och med i marken nedhuggen löpbana vid ytterkanten, en amfiteatralisk byggd estrad för de bekvämare åskådarna och stor vida fältet för dem som ville finna sig i att stå, samt för de ridande vakterna”*. Huvudfunktionärer var tio officerare med överste G Bergenstråhle som skiljedomare. Musik spelades hela tiden under tävlingarnas gång av Västerbottens Regementes och Dragonregementets musikkårer. Banorna var inte de bästa på grund av regn dagen innan. *”Värre än för löparne var det dock för höjdhopparne, som gång på gång finga slinta och dimpa ned rätt vårdslöst på ryggen och rygglutet”*.

10000 meters loppet vid DM 1911 på K8:s övningsfält. Foto ur VIF:s Årsbok 1911.

DM i friidrott 1910

DM i friidrott avgjordes för andra gången på I 20:s idrottsplats den 13–14 augusti 1910 i strålände solsken och med så många deltagare att man måste ha försökstävlingar på 100m, 400m, höjdhopp och diskuskastning. Förutom idrottsmän från Umeå deltog fyra representanter från IFK Skellefteå som hemförde sex av 15 mästerskap. Framgångsrikast var Bertil Friman med fyra segrar: höjdhopp 1.65, släggkastning 26.05, spjutkastning 75.31 och kulstötning 17.65. I de två sistnämnda grenarna var det naturligtvis fråga om vänster och höger hand sammanlagt Resultatnivån var högre än vid någon tidigare tävling i Västerbotten. Tävlingarnas bästa resultat presterades av Curt Fromm, I20 IF, som vann 100 m på 11 1/5 sekund (dvs 11.2), en tid som med tanke på dåtidens utrustning och löparbanor var sensationellt bra och distriktsrekord under många år!

Sommarfesten på Norrbyskär

Den 16 juli 1911 anordnades för fjärde gången den årliga sommarfesten på Norrbyskär med ett par tusen deltagare. Det var tävlingar i bl a segling, simning, simhopp, fotboll och allmän idrott (100 m, 400 m, 1.500 m, diskus, spjut, slägga, kula, höjd och stavhopp). Ångbåten ”Johan Nyberg” fraktade aktiva och intresserade från Umeå.

Tävling i Skellefteå 1911

Den 10 september 1911 arrangerade IFK Skellefteå tävlingar i allmän idrott. Deltagarantalet var större än vid

tidigare tävlingar i staden och *”resultaten voro så goda, att de till och med i en del grenar öfverträffade distriktsmästerskapens resultat”* heter det i Idrottsförbundets Årsbok från 1911. Föreningens bäste idrottsman detta år var Birger Renhorn, som toppade föreningens årsstatistik i åtta grenar med sådana resultat som 1.63 i höjd, 5.82 i längd, 12.2 på 100 m, 2.90 i stavhopp och 12.13 i tresteg. IFK Skellefteås verksamhet var så gott som nedlagd under de kommande åren och den allmänna idrotten i staden kom inte igång förrän i slutet av 1910-talet i den nya föreningen Skellefteå IF (bildades 1919).

Länets förste OS-deltagare

Vid Olympiska Spelen i Stockholm 1912 blev länets förste OS-deltagare genom tiderna Carl Nicanor Andersson, K8 24:e man i maratonlöpning med tiden 3 timmar och 6 minuter. Loppet avgjordes i tropisk hetta. I de svenska uttagningarna till OS blev ”Svarten” som Carl Nicanor kallades, fyra med den goda tiden 2.46.08.

Bröderna Lundin från Hörnefors

Hörnefors IF hade i brödratrio Karl, Hjalmar och Erik Lundin några toppmän i allmän idrott av goda mått med ett flertal DM-segrar under 1910-talet. De var i många avseenden föregångsmän och tränade målmedvetet. Alla bröderna var dessutom goda fotbollsspelare.

Vid en stor idrottsfest i Hörnefors, dit en extrabåt ”Joh. Nyberg”, fraktade aktiva och intresserade från Umeå. Resultatlistan i stavhopp: 1. Erik Lundin 3.00, 2. Karl Lundin 2.90, 3. Hjalmar Lundin 2.89.

Första länsmatchen 1918

Den första länsmatchen i allmän idrott avgjordes i Boden 1918. Västerbotten var chanslöst mot Norrbotten och förlorade stort, men det kom bättre tider. Slutställningen: Norrbotten–Västerbotten 44–29. Den 15 augusti 1920 möttes än en gång Norrbotten och Västerbotten i Boden. Norrbottningarna var fortfarande mycket överlägsna och segrade i alla grenar utom i en!! På 110 m häck vann T Hammargren, IFK Umeå, med 19.4. Det blev 51–22 till Norrbotten.

Skellefteå AIK bildades 1921

Den 1 juli 1921 sammanträdde elva ungdomar på Café Norden i Skellefteå och beslutade att bilda Skellefteå AIK. Medlemsavgiften bestämdes till en krona. Konkurrentklubben Skellefteå IF bildades två år tidigare. Till en början fick idrottsungdomarna hålla till i Bonnstan eller uppe på Esplanaden vid Kanalgratan med löpning, medan hopp och kast kunde äga rum på Samskoleplan.

Stadslöpningar

Den första stadslöpningen i Umeå arrangerades 1921 på initiativ av Umeå IK. Tävlingen ”döptes” till ”Umeå Runt”. Vid dessa idrottsfester var gatorna packade med folk och lika trångt var det innanför säckväven på skolplan framför Läroverket (nuvarande Mimerskolan) där målet var beläget på 1920-talet. Även i Skellefteå kom de mycket populära stadslöpningarna igång under 1920-talet.

Tävling i Lycksele 1922

År 1922 anordnades en tävling i Lycksele i sju grenar: 100 m, 400 m, 1.500 m, höjd, spjut, längd och diskus. Bo Jonsson vann alla löpgrenarna 100 m 12.2, 400 m 57.8 och 1.500 m 4.48. Tiderna ansågs mycket bra då de nåddes med gymnastikskor på hård landsväg.

Gamliavallen invigdes 1925

I juni 1925 invigdes Gamliavallen i Umeå med ett mäktigt tåg av idrottsutövare, som ringlade sig nerför Gamliabacken. Samma år avgjordes DM på Gamliavallen. För första gången ingick 400 m häck på DM-programmet. Förste man i mål blev diskad på grund av rivna häckar! Segern gick i stället till "Adde" Skoogh, Umeå IK på 64.9, enligt tidningarna den ende som inte gjorde höga hopp över häckarna! Senare under året blev "Adde" 5:a vid SM i tiokamp, länets första placering bland de sex bästa i SM!

Skellefteå AIK:s första DM-tecken

Skellefteå AIK tog hem sitt första DM-tecken 1928. John Holmgren vann 5 000 m med tiden 16.30.6 ett halvt varv före det övriga fältet. Det var meningen att John också skulle springa 1 500 m dagen därpå, men AIK:aren var så stel efter loppet, att han inte kunde ställa upp. Det blev hemfärd och 28-åringen var så ofärdig att han till och med måste fira från jobbet!

Arthur Häggblad hade ett brett register

År 1929 vann skidåkaren Arthur Häggblad DM 20 000 m på tiden 1.03.10. Två år senare tog han hem segern på DM 25 000 m, tid 1.39.55. Arthur hade ett brett register. Förutom sina skid- och löpningsmeriter vann han under 1930-talet sex DM på cykel och ett DM-tecken i kanot!

Lappmarkens första DM

År 1930 erövrade Lappmarkens första DM-tecken i friidrott av Henning Nilsson, Lycksele IF, som blev mästare i femkamp. Tio år tidigare började friidrotten etableras i Lappmarksmetropolen och i slutet av 1920-talet och början av 1930-talet fanns det ett bra friidrottsstall i Lycksele. Genom Bertil och Sixten Johansson blev det åren 1935–37 ytterligare tre DM-guld till Lycksele, dessa gånger på 25 000 m.

Norrvalla i Skellefteå tas i besittning

Under hösten 1932 tog Skellefteås idrottsmän idrottsplatsen Norrvalla i besittning. Därmed hade staden äntligen fått en fullgod idrottsplats!

IFK Holmsund länets bästa friidrottsförening

IFK Holmsund var länets främsta friidrottsförening under 1930-talet! Klubben firade sitt tioårsjubileum 1933 genom att under året ta sju DM-titlar och sätta fem nya distriktsrekord. Framförallt var föreningens grabbar suveräna när det gällde stafettlöpning och förbättrade distriktsrekorden på såväl 4x100 m, 4x400 m som svensk stafett. De bästa resultaten presterades av sprintern och medeldistansaren (!) Lennart "Gabbe" Gabrielsson som sprorade sina klubbkamrater att vid

många tillfällen överträffa sig själva. "Gabbe" var under början av 1930-talet ansedd som länets bästa löpare från 100 m till 800 m. På 400 m vann han DM sju år i följd åren 1931–37 och vid SM 1937 blev han 5:a med tiden 1.58.1. Hans bästa tider: 100 m 11.2, 200 m 23.4, 400 m 50.4 och 800 m 1.58,0.

Länets förste landslagsman

Länets förste landslagsman, spjutkastaren Ivar Nilsson, Sandviks IK, segrade i debuten mot Norge 1933 med 63.45. Nio år senare 1942 vid norrländska elitspelen i Umeå vann "prisutdelaren" Ivar Nilsson spjut på 60.06 m – nära 40 år gammal och otränad. För denna prestation fick han Västerbottens-Kurirens guldplakett för bästa idrottsprestation under året.

Ivar Nilsson, Sandviks IK, länets förste landslagsman segrade i debuten mot Norge med 63.45. Fotoägare: Västerbottens museum.

Distriktsrekord som stod sig i 34 år

Ivar "Ivve" Norin, Boliden, tog 1933 steget in i svenska längdhoppstoppen vid Västerbottens jubileumstävlingar på Gamliavallen i Umeå. Han hoppade 7.03 och avlivade därmed Kalle Grehns tolv år gamla rekord! Två år senare hoppade "Ivve" 7.30 vid DM hemma i Boliden – ett distriktsrekord som stod sig ända till 1969 d v s i 34 år!

Förste svenske mästaren 1937

Redan 1937 fick Västerbotten sin förste svenske mästare i friidrott. Det var Henning Sundesson, Umedalens IF, som segrade på 10.000 m med tiden 31.58.8. Terrängspecialisten från Sunderbyn i Norrbotten med sitt långa löpsteg var samma år också tvåa i SM-terrängen efter världsstjärnan Henry Kälarne. Året innan deltog han i Berlinolympiaden där han blev 13:e man på 10 000 m med tiden 32.11.8.

Mellan åren 1933 och 1938 blev det fem SM-medaljer för Henning på 10000 m och i terräng.

Länsmatchen mot Österbotten

Länsmatchen Västerbotten–Österbotten arrangerades första gången 1937 med Holmsund som debutarrangör. Efter en hård kamp vann Österbotten – slutställning 78–73. Dessa kamper mot Österbotten var under många år en stor begivenhet och arrangerades sista gången 1976.

Henning Sjöström först över 70 m

Henning Sjöström, Skellefteå AIK, (senare rikskänd advokat) kastade 1943 som första västerbottning över 70 m i spjut vid en skoltävling i Helsingborg (70.10 m). Tyvärr avbröt en svår armskada större framgångar. Henning var också engagerad som friidrottsinstruktör i Västerbotten under åren 1945 och 1946.

Erik "Fille" Westman, IFK Umeå och Henning Sjöström, Skellefteå AIK, efter DM på Norrvalla 1944. Henning vann på 61.59, hans personbästa var annars 70.20. Filles personbästa var 61.86. Foto: Kurt Boberg.

Lars Widding var en duktig friidrottare

År 1943 sprang Umebon och IFK:aren Lars Widding (1924–1994) 100 m på 11,2 och hoppade 6,79 i längd. Samma år utsågs han till IFK Umeås bästa junior. Han var uppväxt i Umeå på Kungsgatan 93. Vid 19 års ålder drabbades Lasse av TBC och tvingades sluta med idrott. Han lämnade Umeå 1944 och försörjde sig under många år som reporter i Stockholm. Drygt ett kvartssekel senare slog han igenom som författare med sina romaner med historiska motiv.

Lappmarksspelen började 1943

Lappmarksspelen avgjordes för första gången 1943 på nybyggda "Lappvallen" i Åsele. 13 föreningar deltog och Lycksele IF hemförde segern före Åsele IK, Storu-

Lars Widding vid DM på Gamliavallen 1942. 100-meterslöparen Widding sprang som bäst på 11,2 och hoppade 6,79 i längd. Foto: Kurt Boberg.

man, Vilhelmina och Sorsele. Tävlingen var en stor succé med totalt 82 deltagare (166 starter) och med över 500 åskådare. Med undantag av 1948 fortsatte Lappmarksspelen varje år ända in på 1950-talet och Lycksele IF vann varje år.

Länets förste JSM-vinnare

Länets förste JSM-vinnare blev 1943 20-åriga Staffan Renhorn, Skellefteå IF, med den sensationellt goda tiden 3.54.4 på 1.500 m. Han var mästerskapens stora överraskning och pressade sin bästa tid med nära 8 sekunder. Staffan arbetade som järnhandelsbiträde i Jörn och hade 3,5 mil till närmaste idrottsplats i Boliden. Sin form hade han funnit genom att löpa på landsväg och skogsstigar.

Kustlandsspelen introducerades 1944

Kustlandsspelen introducerades 1944 och hade sin premiär i Burträsk. Arrangörsklubben segrade före Bureå, Sävar och Robertsfors. Syftet med tävlingen var att sporra friidrottsintresset i mellandistriktet – Bureå var gräns i norr, Sävar i söder och Burträsk i väster. Vid denna tid fanns det ett 20-tal friidrottsföreningar inom området och intresset för tävlingen var stort. Kustlandsspelen arrangerades under åtta år fram till och med 1951. Under dessa år vann Burträsk och Bygdeå tre gånger var och Bureå två gånger.

Kretstävlingarna

Under 1940-talet var intresset stort för kretstävlingarna, en poängtävling mellan klubbarna runt om i länet. *"Tävlingarna var till utomordentlig nytta för att få fram såväl bredd som topp"*, heter det i Idrottsförbundets årsberättelse. Resultat fick inräknas från alla slags friidrottsstävlingar som DM, SM, länsmatcher, klubbmatcher och nationella tävlingar. I länspressen skedde kontinuerlig rapportering av poängställningen en gång i månaden. Denna publicitet ansågs vara av största vikt för kretstävlingarnas popularitet.

Skellefteå IF var länets främsta friidrottsklubb

Skellefteå IF dokumenterade sig under 1944 som distriktets främsta klubb i friidrott. I norra landelsserien blev klubben tvåa närmast före Skellefteå AIK och IFK Umeå. Vid stora DM erövrade klubben 8 segrar och vid junior-SM 6 segrar. Klubbens bästa var unge medeldistansaren Staffan Renhorn med totalt 5 DM-titlar och även JSM-seger på 1500 m under 1944.

Affe Westman var länet bäste friidrottare under 1940-talet

Affe Westman (1921–1998), under 1945 "tillfälligt" utlånad till Stockholms Studenter, blev det året svensk mästare på 400 m häck med tiden 53.9, hans första och enda SM-tecken. Under 1940-talet var han Västerbottens friidrottsutövare framför alla andra. Han var en idrottstalang av sällan skådat slag och var i länseliten i de flesta bollsporter liksom i friidrott, backhoppning m m. Under åren 1939 – 1952 vann han 31 individuella DM i friidrott. Norrlandsmästare i friidrott blev Alf 14 gånger under åren 1943–1953.

Under åren 1943–1949 vann han fem SM-medaljer på 400 m häck. Sitt distriktsrekord 53.6 noterade han vid SM 1947 då han kom tvåa. Alf deltog fyra gånger i svenska landslaget 1945–1947. Vid Olympiska Spelen i London 1948 blev han trea och utslagen i sitt försöksheat på 54.4. Hans personliga rekord i friidrott går inte av för hackor. Vad sägs om följande serie: 100 m 10.9, 200 m 22.8, 400 m 49.6, 110 m häck 15.2, 200 m häck 25.2, 400 m häck 53.6 och längd 656. Sex av dessa sju noteringar var på sin tid distriktsrekord.

Rekordet på 400 m häck stod sig ända till 1968 då tiokamparen Lennart Hedmark noterade 53.1.

Friidrottutbyte med Finland

År 1946 hade länets främsta friidrottsklubb Skellefteå IF första friidrottsutbytet med Finland efter kriget. Under midsommarhelgen tävlade klubben i Gamlakarleby mot Gamlakarleby IF och vann med 87–74. Segrade gjorde bl a Skellefteåpolis Anton Höglin på 3000 m med utmärkta 8.53.6. Resan över Kvarken skedde i småbåtar i 16–17 sekundmeters vind och en stor del av 40-mannatruppen led av svår sjösjuka. Mottagandet och omhändertagandet i Gamlakarleby var hjärtligt och värdarna gjorde allt för att stå till tjänst, och hjälpa truppen till rätta.

Eric Umedalen blev livstidsdiskvalificerad 1947

Eric "Umedalen" Johansson blev svensk mästare i slägga

1946, men tävlade från och med detta år för Malmö AI. Från debuten i SM 1939 hade Eric två andraplacingar och två tredjeplacingar i sin specialgren. År 1947 blev han livstidsdiskvalificerad, sedan det avslöjats att han kastat med för lätt slägga vid en tävling på Slottsskogsvallen i Göteborg den 11 juli. En kontrollvågning visade att släggan vägde 4,5 hg för litet!

Erik Johansson, Umedalens IF, vann släggtävlingen vid DM på Gammliaavallen 1942. Resultat 50.74. Foto: Kurt Boberg.

Orvar Bergmark var en duktig kulstötare

Vid en juniormatch i friidrott mellan Skellefteå IF och Piteå IF på Norrvalla i slutet av september 1946 tilldrog sig kulstötningen för yngre juniorer det största intresset. Två av Sveriges bästa 15-åringar i grenen Orvar Bergmark, Skellefteå IF och S Berggren, Piteå IF, hade en spännande duell. I sista omgången fick Orvar upp en stöt där allting stämde och passerade till publikens jubel sin storvuxne konkurrent. Stöten mätte 15.92 – 70 cm längre än Orvar någonsin presterat tidigare. Han flyttade under kommande år till Örebro och blev under 1950- och 1960-talen landslagsman och förbundskapten i fotboll.

En skräckresa

Västerbotten förlorade i augusti 1947 länsmatchen mot Österbotten i Gamlakarleby, 86–98, efter 52 timmars (!) skräckresa över Kvarken. Den är i Västerbottens idrotts-historia och sannolikt även i svensk, den kusligaste resa som en idrottstrupp någonsin gjort i 27 sekundmeters blåst och 10 m höga vågor i halvdäckade båtar.

Gösta Brännström, kvartmilare av toppklass

År 1947 dök en ung och då tämligen okänd löpare från Boliden upp vid DM och vann 400 m på 50.9, nytt distriktsrekord. Löparen var Gösta Brännström, som under 1950-talet blev länets bästa sprinter och kvartsmilare. År 1951, då han börjat tävla för Skellefteå AIK, vann han sitt första SM på specialdistansen 400 m med tiden 48.2. SM-segrar på

Gösta Brännström Skellefteå AIK.

sträckan blev det även 1953 (47.7) och 1956 (48.3). Det blev också fyra andraplatser vid SM (en på 200 m) och 23 landskamper. Vid EM 1950 och 1954 ingick han i de svenska stafettlagen på 4 x 400 m som vid båda tillfällena tog brons. Gösta var den förste västerbottning som tilldelades "Stora Grabbars Märke". Under flera år hade han svenska rekordet på 400 m med 47.4 Det var distriktsrekord för Västerbotten i över 30 år. På 100 m var hans distriktsrekord 10.7 och på 200 m 21.5.

Severt Den- nolf OS- femman

Vid olympiaden i London 1948 blev Severt Denolf, Nordmalings IF, fin femman på 10.000 m med 31.5.0. Han dömdes felaktigt av tävlingsledningen som fyra i mål men man ville inte erkänna sitt misstag. De kommande åren var Severt den klart lysande stjärnan på di-

Severt Salomonsson vann nybörjar-klassen i Umedalsterrängen 1942. Senare, när han bytt namn till Denolf blev han landslagsman och OS-femman på 10 000 m. Foto: Kurt Boberg.

striktets friidrottshimmel och tog sitt första SM-tecken på långa terrängen 1949, en seger som han upprepade 1952. Trots att han var otursförföljd när det gäller skador (bl a inför OS 1952) tog han totalt hem sju SM-medaljer på långdistans och gjorde fyra landskamper. Hans personliga rekord: 8.36.4 på 3000 m, 14.32.2 på 5000 m och 30.13.2 på 10 000 m.

Första ungdomslänsmatchen 1948

År 1948 anordnade för första gången en ungdomslänsmatch. Den 20 juni mötte länets ungdomar (upp till och med 18 år) Norrbotten i Piteå. Denna första match förlorade Västerbotten stort med poängsiffrorna 83 mot 117. Det blev revansch två år senare, när länskampen avgjordes i Skellefteå. Västerbotten segrade med 115–111. Leif Hellgren, Skellefteå AIK, var en av de stora stjärnorna i grupp B och vann spjut och diskus. Dessutom blev han tvåa på 80 m häck.

Skellefteåklubbarna dominerade vid DM i Nordmaling 1950

Vd DM i Nordmaling 1950 dominerade Skellefteåklubbarna. SIF blev bästa klubb före SAIK. Tävlingarna blev ganska tungrodda genom att idrottsplatsen i Nordmaling endast hade tre banor – fyra på upploppssidan. Rune Edebro, Vännäspojkarna, vann detta år DM i stavhopp för 13:e året i rad!! Segerhöjd 3.55. Runes distriktsre-

kord från 1946 på 3.85 överträffades inte förrän 1959.

Amerikaspelen i Umeå

Vid de s k Amerikaspelen på Gammliaavallen 1951 inför 2.280 åskådare deltog den förnämsta friidrottstrupp som någonsin gästade Sverige. Trots att Vallen var vatten-dränkt efter flera dagars regn presterade bl a La Beach, Panama, Mc Kinley, Jamaica och Rhoden, USA topptider på 100, 200 och 400 m. I kula stötte Jim Fuchs, USA fantastiska 17.34. Med början 1961 och med IFK Umeå som arrangör, blev denna typ av tävlingar med inslag av internationell elit regelbundet återkommande. Många av världens främsta friidrottssjörnor, och naturligtvis de flesta av Sveriges allra bästa, kom att gästa Umeå under de kommande 25 åren. I början kallades tävlingarna för "Umespelen" och under 1980-talet för "Contortaspelen" då även Umedalens IF ingick i arrangörgruppen.

Premiär för Lappmarken–Helgeland 1951

År 1951 var det premiär för länsdelsmatchen Lappmarken–Helgeland i Mo i Rana. De våra triumferade med 85 poäng mot 60. Dessa matcher arrangerade fram till och med 1963 (uppehåll 1955–57) omväxlande i Norge och Sverige och kamperna är för det mesta mycket jämna.

DM–premiär för damer 1951

DM i friidrott för damer anordnades 1951 för första gången i Västerbotten. Fyra grenar stod på programmet och Elisabeth Johansson, Skellefteå AIK vann tre: höjd 1.45, längd 4.68 och slungboll (1 kg) 38.21. Den fjärde grenen 100 m tog Birgitta Dahlgren, IFK Umeå hem med tiden 14.2.

Första damlänsmatchen 1952

År 1952 var det dags för den första damlänsmatchen – mot Norrbotten i Bureå. Tävlingen omfattade fyra grenar (100 m, längd, höjd och slungboll) och avgjordes samtidigt med juniorlänsmatchen för pojkar. Slutresultatet blev 22–22 och den enda västerbottniska segern tog Elisabeth Johansson i höjd med 1.40.

Länsmatch i Rundvik 1953

År 1953 arrangerade IFK Rundvik på ett utmärkt sätt "Triangeln" Västerbotten–Norrbotten–Ångermanland på hemmaarenan Manhemsborg. Ångermanland vann en enda poäng före Västerbotten. Dubbelsegrare blev Eugen Jonsson, Skellefteå IF med 14.02 i kula och 50.02 i slägga.

Kalottkampen 1953

Kalottkampen Nordsverige–Nordfinland–Nordnorge i Kiruna hemfördes för första gången av Sverige. Västerbottens deltagare skötte sig med den äran och tog sex av de sju svenska segrarna!

Västerbottens Friidrottsförbund bildades 1956

Söndagen den 2 december 1956 i Skellefteå bildades Västerbottens Friidrottsförbund med fem klubbar närvarande: IFK Umeå, Skellefteå AIK, Burträsk, Vargarna och Bureå. Det var friidrottssektionen inom Västerbottens Idrottsförbund, som ombildades till Specialdistrikts-

förbund. VFIF:s förste ordförande blev Alf Westman, Umeå, med Erik Svensson, Umeå, som sekreterare och skattmästare. I verkställande utskottet ingick Bengt Forsman, Umeå, senare under många år förbundets ordförande och numera hedersordförande.

Per-Olof Enqvist, Burälvens FIF, förbättrade distriktsrekordet i flera omgångar till 197 cm. Foto: Jan Olofsson.

Per-Olof Enqvist slog distriktsrekord 1956

Per-Olof Enqvist, Bureå IF (senare känd författare), förbättrade under 1956 det 14 år gamla distriktsrekordet i höjd med 2 cm till 188. Under kommande år, när han tävlade för Burälvens FIF, förbättrade han rekordet i flera omgångar men lyckas aldrig nå ”magiska” 2 meter. Som bäst hoppade Per-Olof 197 cm år 1959. Sin bästa SM-placering nådde han 1958 då han blev 4:a på 1.90.

Första kvinnliga SM-vinnaren 1957

Länets första kvinnliga SM-vinnare var Barbro Dahlbäck, IFK Umeå (uppväxt i Björksele utanför Lycksele), som 1957 vann 800 m med tiden 2.19.3. Redan 1955 blev hon länets förste landslagsdeltagare på damsidan vid landskampen mot Finland och Ungern. Samma år överraskade hon med att bli SM-tvåa på sin specialdistans med 2.22.3 en placering som hon upprepade år 1958 (tid 2.21.0) när hon flyttat till Stockholm och tävlade för IK Göta.

Barbro Dahlbäck, IFK Umeå länets första kvinnliga SM-vinnare när hon 1957 vann 800 m på 2.19.3. Fotoägare: IFK Umeå.

Gullbrand Sjöström Stor Grabb 1957

Landslagsmannen Gullbrand Sjöström, Skellefteå AIK, blev 1957 SM-tvåa i spjut och erövrade som andra västerbottning någonsin ”Stora Grabbars Märke” i friidrott. Den förste var klubbkamraten Gösta Brännström. Sin största framgång hade Gullbrand vid Europamästerskapen i Bern 1954 då han blev 6:a i spjut. Som bäst kastade han 74.64 år 1957.

Leif Hellgren deltar vid EM 1958

Spjutkastaren Leif Hellgren, Skellefteå AIK, blev tvåa i SM med 72.10 och deltog som ende västerbottning vid Europamästerskapen i Stockholm (utslagen i försöken).

Premiär för Ungdoms-DM 1959

År 1959 arrangerades Ungdoms-DM för första gången dels för att få igång fler ungdomar och dels för att bredda deras tävlingsprogram. Skol-DM gick på hösten med i stort sett samma deltagare.

Klubbfejld mellan IFK Umeå och Umeå IK 1959

En klubbfejld var under uppsegling mellan IFK Umeå och Umeå IK 1959. ”Ledarna i de båda klubbarna har svårt att samsas och de gör ingenting för att dölja sina känslor”, stod det att läsa i Västerbottens-Kuriren. Tidningen fortsätter: ”Då det går så långt att man utlyser tävlingar till samma dag blir man betänksam. Kan inte stridstupporna komma överens måste klubbledningen ingripa. Har man något ouppgjort går det väl att som sansat folk talas vid. Eller hur?” Reportern blev tydligen bönhörd för kommande år tog UIK:s ledare med sitt friidrottsstall och gick över till konkurrentklubben, allt i syfte att få en bättre friidrottsverksamhet i Umeå.

Skidåkare med friidrottstalng

År 1960 vann Barbro Martinsson, Skellefteå AIK, mer känd som skidåkerska, DM på 800 m (2.29.7) och i kula (9.24). Totalt genom åren vann Barbro 9 DM-tecken, det sista 1966 i terräng 1.500 m. Även skidåkarkollegorna Assar Rönnlund, IFK Umeå och Sture Grahn, Lycksele IF, visade sina talanger på friidrottsarenorna. Assar vann terräng-DM på 7000 m 1960, en seger som han upprepade året därpå. Vid Norrlandsmästerskapen i Umeå 1962 segrade Assar på 10000 m med tiden 32.07.0. Samma år förbättrade han sitt personrekord på sträckan till 31.51.0. Sture Grahn tog DM-guld på 1.500 m 1960 med utmärkta 4.01.5. Följande år 1961 blev hans bästa friidrottsäsong med fina 1.56.3 på 800 m och 3.59.3 på 1.500 m. Även skidåkaren Bjarne Andersson, som 1960 gjorde sin värnplikt i Umeå, visade fina löpartalanger. För IFK Umeå vann han JDM i terräng och 3.000 m bana (tid 9.11.2). Bjarne blev ju senare känd som landslagsåkare och landslagsstränare på skidor.

”BP” – en av svensk friidrotts stora

Vid junior-DM 1959 segrade den lille 20-åringen Bengt Persson, FIF Burälven, på 3.000 m med tiden 9.26.6. Under kommande år kom BP från Önnesmark, Lövsånger att förbättra den tiden åtskilligt i IFK Umeås färger. Han är en av svensk friidrotts stora och IFK Umeås bästa friidrottare genom tiderna! Han var ett världsnamn på hinder (OS-finalist 1968) med bl a 23 landskampssegrar. Han erövrade under åren 1963–1969 inte mindre än 12 individuella SM-guld varav sju på 3000 m hinder, tre i terräng och ett vardera på 5000 och 10 000 m. Fem gånger slog Bengt svenska rekordet på hinder och tiden 8.33.8 är fortfarande distriktsrekord för Västerbotten liksom hans 13.48.6 på 5000 m.

Curt Thylins Vandringspris införs 1961

Poängpris för bästa förening vid DM infördes 1961 på förslag av Bengt Forsman, Umeå. Priset kom att kallas Curt Thylins Vandringspris efter donatorns namn (entusiastisk klubbedare i Skellefteå IF). Första årets toppställning: 1) IFK Umeå 237 poäng, 2) Skellefteå AIK 224, 3) Skellefteå IF 214 och 4) FIF Burälven 112 poäng. Fram till och med 2007 har Skellefteå AIK vunnit flest gånger och leder maratontabellen klart före IFK Umeå. Dessa båda klubbar är långt före övriga klubbar.

Skolungdomens på Stockholms Stadion 1961

Vid "Skolungdomens" hösttävlingar på Stockholms Stadion 1961 visade länets ungdomar sin höga standard: 17 finalplaceringar varav 3 guld, 5 silver och 3 brons. Segrade gjorde bl a "Lillen" Burlin i stav och Greger Lindström i höjd. Och som kronan på verket blev Skellefteå Läroverk bästa skola.

Bengt Persson och Karl–Uno Olofsson vinner en dubbelseger på 1500 m vid friidrotts–DM 1962. Foto: Harry Lindwall.

Karl–Uno Olofsson, en av Sveriges bästa friidrottare

År 1963 vann Karl–Uno Olofsson, IFK Umeå, sitt första SM–tecken på 1 500 m med 3.51.2. Han är en av Västerbottens främsta friidrottare genom tiderna. Under åren 1963–1965 vann han tre individuella SM–tecken på 1500 m och ett på 800 m. Han deltog i 13 landskamper, vann Nordiska Mästerskapen på 1500 m 1965 och gick till semifinal på samma distans vid OS 1964. Hans tider på specialdistanserna 800 m (1.47.9) och 1500 m (3.41.8) är fortfarande distriktsrekord för Västerbotten. Tillsammans med bl a Bengt Persson tog han också hem SM–guld åt IFK Umeå i stafett 4 x 1500 m tre år i följd (1965–1967).

Tyvärr gjorde en efterhängsen skada att Karl–Uno tvingades avsluta sin löparkarriär alldeles för tidigt

Lennart Hedmark

Lennart Hedmark, vår främste friidrottare genom tiderna

År 1963 blev även Lennart Hedmark, Skellefteå AIK, svensk mästare då han tog hem spjut med 76.52. Han är länets främste friidrottare genom tiderna. Under sin Skellefteåtid vann han fem SM–guld. Åren 1963–1965 blev det SM–guld i spjut. En elakartad armskada hindrade honom från att fortsätta inom sin specialgren där han som bäst kastade 81.94. Han satsade i stället på tiokamp och blev svensk mästare för Skellefteå AIK 1967 och 1968. Under sitt sista år i Västerbotten 1969 satte han ett prydligt distriktsrekord med 7 775 poäng (gäller ännu). Under början av 1970–talet då han lämnat länet tillhörde han världseliten i tiokamp och blev tvåa vid EM 1971. Två år senare förbättrade han svenska rekordet till ypperliga 8 188 poäng (världstvåa för året).

Skellefteå AIK och Skellefteå IF gick samman 1964

De båda Skellefteåklubbarna AIK och SIF gick samman i en fusion 1964. Anledningen var att det länge rått stora problem med klubbarnas ekonomi och ledarskap. Fusionsavtalet skrevs på tre år och klubbens namn blev AIK/IF. Vid ett stormigt möte 1968 beslutades att avtalet skulle sägas upp och de båda klubbarna separerade.

IFK Umeå Sveriges andra SM–klubb 1965

Framst tack vare Bengts och Karl–Uno Olofssons insatser (Karl–Uno vann två individuella SM) var IFK Umeå under 1965 ytterst nära att ta hem Mästerskapsstandaret och bli bästa SM–klubb i Sverige! Inför sista SM–tävlingen maraton, ledde klubben och trots att kämpen Assar Fager "offrade" sig och försökte knipa SM–poäng, gick Örgryte förbi och vann på 62 poäng mot IFK:s 58,5.

Framgångsrikaste friidrottsdistriktet 1965

Västerbotten var det framgångsrikaste friidrottsdistriktet i landet 1965, men allt var inte positivt. Antalet friidrottsföreningar minskade under året från 46 till 36, framför allt beroende på svårigheten att rekrytera dugliga och

intresserade ledare!

UP-finalsegrare 1965

UP-finalsegrare 1965 blev Britta Svensson, IFK Umeå, på 400 m (16 år och yngre), Ulf Hjertstedt, IFK Umeå på 100 m (16 år och yngre) samt Örjan Johansson, Rönnskärs IF på 100 m i äldsta pojkklassen. Örjan vann därmed såväl SM, JSM och UP samma år – en topprestation.

Premiär för Inomhus-DM 1965

År 1965 var det premiär för inomhus-DM, tidigare hade endast DM i stående hopp anordnats inomhus. Skellefteå AIK/IF arrangerade tävlingen i fyra herrgrenar (längd, höjd, stav och kula) och två damgrenar (höjd och längd). Agneta Krüg, Skellefteå AIK/IF vann båda damgrenarna och Lennart Lindström från samma klubb segrade i höjd på utmärkta 1.95.

Örjan Johansson svensk mästare på 100 m 1965

År 1965 vann Örjan Johansson, Rönnskärs IF, SM på 100 m med tiden 10.9. Han deltog också i alla årets fem landskamper. Under flera år tillhörde han landets bästa sprinters. Hans distriktsrekord från 1968 på 10.5 var helt oustanding i länet innan eltidseran.

”Lillen” Burlin går över ribban vid NM 1962. Han förbättrade svenska rekordet 1966 till 4.82. Foto: Harry Lindwall.

”Lillen” slog svenskt rekord 1966

Karl-Gustav ”Lillen” Burlin kom från Rönnskärs IF till IFK Umeå 1965 och förbättrade året därpå svenska rekordet till 4.82. Han blev SM-tvåa både 1965 och 1966.

Siv Larsson vann sitt första SM-guld 1966

Siv Larsson, IFK Umeå, vann 1966 sitt första SM-guld för IFK Umeå i terräng 2000 m. Hon inledde sina fina SM-insatser med SM-brons på 800 m 1961 då hon tävlade för Katrineholms AIK. Terräng-guld blev det även 1969 och 1970. IFK Umeå med Siv som ankare vann även lagguldet i terräng 1969. Sitt fjärde individuella SM-guld tog hon hem 1980 då SM på marathon introducerades för damer. Sivs segertid var goda 2.54.39. Totalt under åren 1966–1980 tog Siv hem 11 individuella SM-medaljer för IFK Umeå på 1500 m, 3000 m, terräng och marathon.

Siv Larsson, IFK Umeå vann fyra individuella SM-guld 1966–1980. Fotoägare: IFK Umeå.

”Triangeln” arrangeras för sista gången 1966

”Triangeln” mot Norrbotten och Ångermanland arrangerades för sista gången 1966 Västerbottens överlägsenhet hade under 1960-talet blivit alltför stor. Resultatlistan från denna sista kamp: Västerbotten 162, Norrbotten 134 och Ångermanland 113 poäng. Av de 20 kamperna med början 1947 hade Västerbotten vunnit 13 gånger, Norrbotten 4 och Ångermanland 3 gånger!

Ledarbrist och föreningar lades ner 1967

Ett besvärande inslag inom länets friidrott 1967 var ledarbristen som resulterade i att ytterligare sju föreningar lade ned sin friidrottsverksamhet. Bland annat FIF Burälven, länets bästa friidrottsförening efter IFK Umeå och Skellefteå AIK.

Jarl Burman svensk mästare 1967

År 1967 blev Jarl Burman, Skellefteå AIK, svensk mästare både på 10 000 m (29.57.6) och 5000 m (14.22.0). Han vann dessutom en meriterande seger på 10.000 m vid landskampen mot Tjeckoslovakien. Bästa tid: 29.36.4. Jarl var given i landslaget i slutet av 1960-talet och deltog i totalt sju landskamper

Kenneth Lundmark, Skellefteå AIK, hoppar 2.10 vid Umespelen 1968. Foto: Martin Mattsson.

Kenneth Lundmark – landets bästa höjdhoppare

Vid en tävling i hållande regn under landslagets träningsläger i Ekshärad 1967 tangerade Kenneth Lundmark, Skellefteå AIK, det svenska rekordet i höjd med 217 cm. Den 11 maj 1969 klarade han (tillsammans med Bo Jonsson) 2.18 på en utrullad tartanbana på Skansen i Stockholm, nytt svenskt rekord. Kenneth var landets bästa höjdhoppare åren omkring 1970 och tillhörde också Europaeliten (tvåa i friidrottskampen Europa–USA 1969). På sina 17 landskamper segrade han 11 gånger och vann SM 1968 (2.04) och 1970 (2.14). År 1969 satte han svenskt rekord med 2.18.

OS i Mexiko 1968

Vid OS i Mexiko 1968 deltog från länet Kenneth Lundmark i höjd (utslagen i försöken), BP på 3.000 m hinder (10:a med 9.20.6) och Lennart Hedmark i tiokamp (11:a med 7.481 poäng).

Lena Ekblad, IFK Umeå, SM-vinnare i diskus 1969

Lena Ekblad blev redan 1957 då hon tävlade för IFK Halmstad svensk mästare i diskus med resultatet 40.47. I sin comeback i SM 1969 med IFK Umeå som klubb blev det än en gång seger (42.56). Året efter tog hon SM-silver och 1972 (då hon flyttat från länet) SM-brons.

Lena Ekblad, IFK Umeå svensk mästare i diskus 1969. Fotoägare: IFK Umeå.

Hennes distriktsrekord på 44.04 från 1971 stod sig i drygt 15 år. Även Bo–Staffan Westman, IFK Umeå, (3 000 m hinder) och Lennart Lindström, Skellefteå AIK (längd), deltog under året i svenska landslaget.

1970-talet utan stora länsframgångar

*Genom avflyttning från länet av etablerade storsjärnor som Kenneth Lundmark, Lennart Hedmark m fl kunde distriktet under 1970-talet inte göra sig gällande på samma framgångsrika sätt som tidigare.

*År 1970 avgjordes Terräng–SM i Umeå vid I20. Segrade gjorde hemma flickan Siv Larsson och skidåkaren Bjarne Andersson, IFK Mora (gammal Umebo).

*Stora SM arrangerades 1972 på ett utomordentligt sätt av IFK Umeå. Tävlingarna på Gammliavallens svarta allvädersbanor samlade 11 000 betalande åskådare och genom god hjälp av Umeå kommun gav arrangementet gott ekonomiskt resultat. Bara en gång tidigare hade Stora SM hållits i Norrland: i Gävle 1915. Siv Larsson, blev framgångsrikaste länsbo, tvåa på 3 000 m och trea på 1 500 m.

*På Norrvalla arrangerades 1973 de sista riktigt stora Skelleftespelen på kolstybbsbana. En stor publik fick möta en stjärnspäckad amerikansk trupp med bl a spänstfenomenet Randy Williams, OS-medaljör i längdhopp, Al Feurback i kula och i stav fick Tomas Widmark tampa med världsettan Steve Smith och italienaren Tracannelli. I diskusringen hade Ricky Bruch en alldeles egen show.

*Eugen Jonsson, den starke Skellefteåpolisen, vann 1973, vid 49 års ålder, sitt 43:e och sista DM-tecken i friidrott genom att notera 13.90 i vikt kastning. Han är länets meste distriktsmästare i friidrottens kastgrenar. I ett kvartssekel tillhörde han länseliten i kast! Totalt hade Eugen 10 DM-segrar i kula, 16 DM i vikt kastning och 17 DM i specialgrenen slägga. Som bäst blev han SM–tvåa 1955 och deltog i två landskamper Hans släggresultat 55.45 var distriktsrekord i 37 år

*Det var premiär för Umemaran 1973, det första maratonloppet i länet sedan 1925! Elva tappra löpare sprang magiska 42.195 m. Sträckning: Gammliavallen – Östra Kyrkogatan – Nydalabadet –Yttertavle tur och retur. Premiärsegrare blev Roger Antonsson, Skellefteå AIK med tiden 2 timmar 32 minuter och 3 sekunder. Den 11 oktober 2008 arrangerades tävlingen för 36:e gången med 90 startande marathonlöpare, nu med start och mål (vändpunktsbana) vid Tegs Centralskola.

*Den 20 mars 1976 står Västerbottens Friidrottsförbund för första gången som värd för Svenska Friidrottsförbundets årsmöte som arrangeras i Sporthallen i Umeå.

*Kalottkampen i friidrott avgjordes 1976 för första gången på Island. Vid tävlingarna i Reykjavik blev Nordsverige ohjälpligt sist både på herr- och damsidan!

*Stora SM 1977 arrangerades med stor framgång av Skellefteå AIK på Anderstorps nya friidrottsplats. 8 000 personer såg tävlingarna under de tre dagarna. 460 deltagare gjorde 730 starter och 110 föreningar var representerade. Inte mindre än 253 funktionärer bidrog till ett perfekt arrangemang. Västerbottningarnas tävlingsinsatser var blygsamma. Bäst lyckades Leif Lundmark, Skellefteå AIK, som blev trea i spjut med 78.50.

*SM i maraton arrangerades 1978 för första gången i norra Sverige av Jalles TC och IFK Umeå, som skötte det hela med stor framgång. Tävlingen avgjordes som varvlopp 6 x 7 km med start och mål vid Umåkers travbana på en mycket flack bana som fick mycket beröm av löparna. Danny Flynn, Jalles TC, överraskade med att bli 4:e man med toptiden 2.20.45.

*År 1978 avgjordes Kalottkampen för första gången i Umeå. IFK Umeå arrangerade tävlingen på ett bra sätt på Gammliaavallen i slutet av juli. Segrare blev Finland på herrsidan och Island på damsidan medan Sverige blev sist i båda klasserna.

*Västerbotten Grand Prix i terräng, Västerbottens Friidrottsförbunds poängtävling hade premiär 1978. Tävlingen byggde på åtta stora terrängtävlingar i länet och intresset var stort. 33 herrar och 35 damer erövrade poäng. Vinnare premiäråret blev initiativtagaren Danny Flynn, Jalles TC och Siv Larsson, IFK Umeå. År 2008 avgjordes Grand Prix i långlöpning för 31:a året i rad med 16 deltävlingar varav 5 banlopp, 6 landsväglopp och 5 terränglopp. Jenny Jansson, Kattisavan IFF och Kristoffer Österlund, IFK Umeå, segrade

*Veteran-DM arrangerades 1979 för första gången i länet i 13 grenar (terräng och arenaidrott). Intresset var bra på den manliga sidan, 42-åriga Börje Jonsson, Jalles TC vann fyra grenar bl a specialdistansen 800 m med 2.01.7. I sin åldersgrupp var han landets bästa på 400 m och 800 m. Vid Riksmästerskapen i Karlstad på försommaren vann han båda distanserna med tiderna 53.8 respektive 2.00.5. Veteran-DM har sedan 1979 varit årligen återkommande.

* Åren 1971–1979 erövrades inte ett enda SM-tecken av länsbor men 1980 var det dags för landslagsflickan Birgit Bringslid, Skellefteå AIK att träda in på arenan. Sedan hon flyttat till Skellefteå 1978 dominerade hon fullständigt de längre sträckorna i länet fram till och med 1991 då hon på grund av sjukdom tvingades sluta med elitidrott. Förutom landslagsdeltagande och distriktsrekord på alla distanser från 1500 m och uppåt vann hon SM vid fyra tillfällen (debu-

Birgit Bringslid, Skellefteå AIK. Fotoägare Skellefteå AIK.

terade i SM för Ragunda IF 1976 med SM-brons på 3000 m). Hon vann 3000 m 1980 (9.13.75), 10000 m 1986 (33.50.02), halvmarathon 1990 (1.12.25) och halvmarathon 1991 (1.12.53).

*På damsidan var även landslagsflickan Birgitta Båga, Skellefteå AIK, ett stort namn och slog 1979 distriktsrekordet på 800 m med tiden 2.10.6. Den tiden förbättrade hon två år senare till 2.06,39. Birgitta deltog åren 1978–1981 i 14 landskamper, 10 gånger på 400 m/4 x 400 m och 4 gånger (1981) på 800 m. Vid SM blev hon SM-tvåa på 400 m 1978 (54,29) och

Birgitta Båga, Skellefteå AIK. Fotoägare: Skellefteå AIK.

1980 (53,71) samt SM-trea på samma distans 1979 (54,74). Även 1981 blev det SM-silver men nu på 800 m (2.06,39). I Nord-Sveriges lag i Kalottkampen var hon en stöttepelare som lagkapten och efter den aktiva tiden som lagledare för det svenska damlaget.

*Umeås friidrottare fick 1979 tillgång till Sveriges längsta inomhusanläggning för löpning i Dragonskolans jättelika källare. En nästan 210 m lång rubtanmatta på tre banors längd fanns att tillgå.

*Leif Lundmark, Skellefteå AIK, slog 1979 nytt svenskt rekord i spjut vid tävlingar i Karlskrona med finfina 89.90. Med det resultatet var Leif 8:a i världen. Spjut var länets bästa gren med Lage Rönnholm, Öråns SK, (79.20) och Jerry Holmström, Skellefteå AIK (78.64), i den översta svenska eliten.

1980-talet med framgångsvåg

*Den 28 juni 1980 var det premiär för Skellefteå Midnight Marathon, det första Maratonloppet någonsin i norra länsdelen. Tävlingen avgjordes under sena kvällstimmar och blev en stor succé med över åttio startande. En talrik publik har samlats utefter banan och även vid mål- och startplatsen på Nordanå. Löparbegåvningen Kurt Andersson, Jalles TC vann överlägset drygt 17 minuter (!) före närmaste man. Segrartiden 2 timmar 20 minuter och 33 sekunder var den bästa som noterats av en västerbottning.

*Under hösten 1981 startade Friidrottsgymnasiet i Umeå vid Dragonskolan med sju elever och med Lars Rydell som projektledare. Under alla år sedan dess har Friidrottsgymnasiet varit en enorm stimulans för länets friidrott och även klubbverksamhet, där många ungdomar fått möjlighet till rationell träning under kunniga tränare.

*Terräng-SM arrangerades av IFK Umeå den 26–27 september 1981 på ett utmärkt sätt. Den omdiskuterade banan på Gammlia och i Mariehemsdalen fick mycket beröm av de deltagande löparna. Glädjande resultatmässigt var att Nils-Gustav Lundgren, Skellefteå AIK och Lars-Gunnar Skoog, IFK Umeå, placerade sig så bra, 6:a respektive 9:a på 4.000 m.

*Mycket positivt var att Västerbotten under 1982 fick en rejäl förbättring på anläggningssidan genom allvädersbanorna i Lycksele och den nya mycket fina beläggningen på Gammliaavallen i Umeå.

* År 1984 slogs 53 distriktsrekord (10 senior, 21 junior och 22 ungdom). För nära en tredjedel av dessa rekord svarade Anneli Johansson, Umedalens IF. Denna siffra överträffades 1985 med 63 distriktsrekord (17 senior, 29 junior och 17 ungdom), Anneli Johansson och Ulf Sedlacek, Umedalens IF, svarade då tillsammans för drygt hälften av rekorden

* För första gången på ett antal år arrangerades en internationell tävling i länet 1984. Contortaspelen (f d Umespelen) hade lockat 22 landslagsmän och 8 olympiakandidater. Umedalens IF och IFK Umeå svarade för ett bra arrangemang. De kommande åren arrangerades denna tävling, alltid med starka startfält.

*Premiär för Vindelälvsloppet med 100 deltagande lag. Loppet var en 40 mil lång löparstafett under fyra dagar (28 sträckor) från Ammarnäs till Vännäsby. Tävlingen upphörde definitivt 2003 på grund av för få anmälda lag. Som mest deltog 333 lag med ca 8000 starter år 1991.

Ulf Sedlacek, Umedalens IF, får träningshjälp av Karl-Uno Olofsson. Foto: Hans-Olov Lundkvist.

*NIKE-cupen 1984, poängtävlingen i banlöping, hopp och kast, hade totalt 156 deltagare i Umeå, 52 i Skellefteå och 27 i Lycksele. Intresset hade ökat markant i Umeå men försämrats på de båda andra orterna. Tävlingen fortsatte ytterligare några år, alltid med stort intresse i Umeå.

*Arbetet med ”Offensiv Förening” påbörjades under 1985. Föreningsutvecklarna Gustaf Björklund och Ivar Söderlind besökte ett par föreningar i månaden och presenterade det fina arbetsmaterial som arbetats fram vid Svenska Friidrottsförbundet. Detta arbete fortsatte fram till och med 1989.

*Länets främste friidrottare under 1980-talet var landslagmannen och ”Store Grabben” Ulf Sedlacek, Umedalens IF, som vid fyra tillfällen blev svensk mästare. Vid Inomhus-SM 1984 blev det guld på 200m (22.35) och 400 m (48.54). Utomhus tog han hem SM på specialdistansen 400 m häck 1986 med topptiden 50.71 och avslutade sin SM-svit med inomhusguld på 400 m 1988 (49.15). Ulf innehar fortfarande 2008 distriktsrekorden i fyra ”tung” grenar: 200 m (21.68), 400 m (46.98), 110 m häck (14.70) och 400 m häck (50.22).

17-åringe Morgan Tollofsén besegrar vid Contortaspelen 1988 världselitlöpare och vinner 3000 m på distriktsrejor-det 7.57.22. Foto: Hans-Olov Lundkvist.

*Under 1980-talet erövrade också Morgan Tollofsén, Dorotea FI, ett SM-tecken. Morgan segrade redan som 17-åring på 3000 m (8.16.51) vid inomhus-SM 1988. Vid Contorta-spelen i Umeå samma år besegrade han Johnny Danielsson och raderade ut Bengt Perssons ”klassiska” distriktsrekord på 3000 m genom att löpa på 7.57.22. På 1500 m noterade han 3.42.07 1989, bara dryga tiondelen över Karl-Uno Olofssons distriktsrekord.

*År 1987 avled Lars Rydell (1927 – 1987) Västerbotens mest framgångsrika friidrottstränare genom tiderna. Under sina år först i Skellefteå på 1950- och 1960-talen

och sedan i Umeå på 1970- och 1980-talen låg han bakom att åtminstone ett tjugotal friidrottsutövare utvecklats till landslagsmän och landslagskvinnor! Vidare utvecklades friidrottsgymnasiet i Umeå under hans entusiastiska ledning till en förstklassig plantskola för landets friidrott och en vitaminspruta för friidrottsföreningar i norra Sverige. Till minne av hans storartade insatser för länets friidrott instiftade Västerbottens Friidrottsförbund vid sitt årsmöte den 13 februari 1988 LARS RYDELL-PRiset att varje år tilldelas en framgångsrik friidrottare i Västerbotten.

* Urban Johansson blev 1989 svensk inomhusmästare på specialdistansen 800 m (1.53.89) och SM-tvåa utomhus samma år med tiden 1.49.78.

1990-talet – stora tävlingar och långloppsvåg

*När Stora SM för andra gången arrangerades i Umeå i augusti 1992 blev det än en gång stor succé för Västerbottensk friidrott både arrangörs- och resultatmässigt. Idel beröm från massmedia, publik och Svenska Friidrottsförbundets representanter för ett förnämligt arrangemang.

*Höjdhopparna från Umeå levde upp till alla förväntningar som ställts på dem vid hemma-SM. I Patrik Sjöbergs frånvaro tog Patrick Thavelin, Umedalens IF, hem sitt första Senior-SM-guld med höjden 2.14. I damernas höjd klarade 17-åriga Maria Gruffman-Rönnlund, IFK Umeå, alla hinder upp till och med 184 (tangerat distriktsrekord) och erövrade sitt första SM-guld trots att hon var yngst och kortast i finalfältet. Den enda som lyckades hänga med Maria upp på de höga höjderna var landslagskompisen Ingela Sandqvist, Umedalens IF, som slutade tvåa på samma höjd som Maria. Till detta skall läggas Umedalens Patrik Sieruns silvermedalj i stav.

Lars-Gunnar Skoog en av länets bästa långlöpare genom tiderna vinner halvmaran mellan Klimpfjäll och Stekenjokk. Foto: Ulf Hågglund.

*År 1993 var långloppsvågen i Västerbotten fortfarande stark med mer än 28 000 starter i 80 långlopp under 1993. Ingen kunde tio år tidigare drömma om denna nivå på långloppsidan! Vindelälvsloppet var fortfarande en stor succé med mer än 200 deltagande lag.

*I tidningen ”Friidrott” rankades 10 västerbottningar bland Sveriges tio bästa i 14 grenar! Fem västerbottniska friidrottare var rankade på medaljplats!

*Vid Stora SM i Borlänge i juli 1993 hade länet en rad topplaceringar med fyra medaljer till Umedalens IF som höjdpunkt. Ingela Sandqvist och Patrick Thavelin blev svenska mästare i höjd medan Thomas Hammarsten tog hem silvermedaljen i kula och Ingela blev också silvermedaljör i tresteg. Totalt blev det 16 finalplatser av länsbor varav åtta till Umedalens IF, tre till Skellefteå IF, två till Skellefteå AIK, två till Ume FI och en finalplats till IFK Umeå.

*Vid Norrlandskonferensen i Vasa i november enades de fem nordligaste friidrottsdistrikten om att Umeå skall vara administrativ centralort för FRIIDROTTSCENTRUM NORR – förutsatt att den planerade inomhushallen för friidrott ute på Noliaområdet i Umeå byggdes.

*Västerbottens Friidrottsförbunds Planeringskonferens 1993 arrangerades som vanligt i IFK Umeås klubblokaler första lördagen i december. Inte mindre än 40 personer representerande 19 föreningar (rekord) fanns på plats. Konferensen kännetecknades av konstruktiva diskussioner och relevant information. Inte minst Svenska Friidrottsförbundets ordförande Bernt Grööns föredragning och samtal med friidrottsfolket bidrog till en lyckad konferens.

*År 1995 var det andra gången Kalottkampen avgjordes i Umeå i juli månad med IFK Umeå som arrangör. Nord-Sverige slog klart Nord-Finland i herrkampen och slutade tvåa i damkampen knappt efter Nord-Finland men långt före Nord-Norge! Tävlingen var även arrangörmässigt en stor succé för västerbottensk friidrott och IFK Umeå!

*Många friidrottsledare från Västerbotten deltog i augusti 1995 i den av Svenska Friidrottsförbundet anordnade bussresan till VM i Göteborg och hade den stora förmånen att få se VM-tävlingarna – årets höjdpunkt på friidrottsfronten. Det var ett solskens-VM på alla sett och ett minne för livet.

* Priset till ”Årets ungdomsfriidrottare i Västerbotten” delades ut för första gången vid VFIF:s årsmöte 1998. Mattias Eriksson, spjutkastare i Vännäs FI, fick det första priset för sina insatser under 1997. Det kan erövrats av samma person endast en gång och består av en specialkomponerad keramikvas tillverkad av konstnären Ingemar Nilsson, Skellefteå.

*Sju friidrottare från länet var under 1998 med i landslag varav tre i seniorlandslaget nämligen Urban Johansson, Ume FI, (800m i Europacupen), Catarina Sundelin, Ume FI, (1500m i Finnkampen) och Mattias Eriksson, Vännäs FI (spjut i Finnkampen).

*Under 1998 gav Västerbottens Friidrottsförbund sanktion till fler tävlingar än någonsin tidigare. Så många

som 120 friidrottstävlingar (80 långlopp och 40 arena-tävlingar) anordnades inom länet. För första gången på många år arrangerades det arenatävlingar i Storuman, Lycksele och Vilhelmina, nämligen tävlingar ingående i Postens Ungdomscup. Med stöd och funktionärshjälp från VFIF:s ungdomskommitté anordnades dessa tävlingar med 187 ungdomar från 19 klubbar.

2000-talet – växande intresse bland ungdomar för friidrott

*För första gången någonsin avgjordes en friidrottslandskamp i Västerbotten lördagen den 24 februari 2001! Lagom till 100-årsjubileet fick IFK Umeå hedersuppdraget att arrangera inomhuslandskampen Sverige–Finland–Baltikum med 26 grenar på programmet. Mer än 150 friidrottare från Sverige, Finland och de baltiska länderna tävlade i ”Björkarnas Stad” i Nya Noliahallen. För första gången på många år tävlade den allra översta friidrottseliten i Umeå. Genom att mobila läktare sattes upp hade Noliahallen en publikkapacitet på drygt 2000 personer!! Mer än 100 funktionärer var engagerade under de drygt fem timmar som tävlingen pågick. Tävlingarna blev både en resultamässig och arrangörmässig succé. Sverige vann både den kvinnliga och manliga avdelningen och IFK Umeå fick idel beröm för arrangemanget. Det enda negativa var att det bara kom 1000 åskådare jämfört med beräknade 2000.

*Under hela 2000-talet har Västerbottniska friidrottare gjort prestationer i svensk elitklass och ligger i Norrlandstopp både på senior- och ungdomssidan. Totalt sett har länets friidrott inte nått upp till den mycket höga resultatnivå som toppåren under 1980-talet och i början av 1990-talet (t ex fyra medaljer vid Stora SM i Umeå 1992).

*I den svenska årsstatistiken för seniorer (25–bästa) har det de flesta år under 2000-talet funnits med 20 – 35 länsbor. Varje år har de haft framskjutna placeringar vid SM, JSM och USM.

*Allra framgångsrikast har landslagsflickan Lena Ahrun, Ume FI, varit. Totalt har hon vunnit fem SM-guld åren 2004–2007, tre på 200 m (varav ett inomhus) och två på specialdistansen 400 m. På 400 m är hon Sverige-trea genom tiderna med 52.32. Sedan hon kom till Ume FI från SoIK Hellas 2003 har hon raderat ut distriktsrekorden utomhus på 100 m (11.58), 200 m (23.47) och 400 m (52.40). Inomhus har hon förbättrat distriktsrekordet på 200 m till 24.06 och på 400 m till 52.77.

*Andra som haft SM-framgångar under senare år är Kristoffer Österlund, IFK Umeå, ((SM-tvåa på maraton 2007 och 2008), Jonas Almqvist, Skellefteå AIK, (SM-trea i stav 2006 med distriktsrekordet 5.11), Anna Göransdotter-Nilsson, Umedalens IF, SM-trea i tresteg 2006 och SM-tvåa inomhus i samma gren 2005 samt Katarina Lindström, IFK Umeå, som blev tvåa på 3000 m (9.46,31) vid SM inomhus 2000.

* Vid Junior–SM och Ungdoms–SM har våra ungdomar

varje år under 2000-talet tagit hem många medaljer. Under 2007 blev det totalt 18 medaljer (fem guld). Dessutom blev det samma år sju medaljer vid Skol–SM.

*Vid Barentskamperna har det unga svenska laget med dominerande inslag av västerbottningar gjort strålande insatser under senare år och alltid slagits med Nord–Finland om totalsegern. Både i Luleå 2007 och Tromsö 2006 segrade Nord–Sverige totalt före Finland och Norge

*Skellefteå AIK har under många år varit länets bästa bredd- och elitklubb (flest topplaceringar vid Stora DM och i årsstatistiken) före IFK Umeå. Föreningen har de flesta år varit överlägsna i kampen om i kampen om Curt Thylins Vandringspris (DM-poäng). År 2007 segrade man på den imponerande poängsumman 193 före IFK Umeås 72 poäng.

*Mer än 40 av Västerbottens 50 friidrottsklubbar har under 1990- och 2000-talen haft långloppsverksamhet på programmet och antalet deltagare i länets långlopp totalt sett hållit ställningarna med Grand Prix som en viktig stimulans! ”Våruset” och ”Blodomloppet” i Umeå är numera länets största friidrottsarrangemang med sina totalt drygt 7000 löpare.

*Många veteraner (35 år och äldre) ställer upp i länets tävlingar (framför allt i långloppen) och länet är fortsatt framgångsrika på veteranfriidrottsidan med framskjutna placeringar vid Veteran–SM (13 VSM-medaljer 2007). Veteranfriidrott rör sig egentligen om något som de flesta genom livet strävar efter – livskvalitet. För många fungerar veteranfriidrotten som ett slags äldrevård, väl så effektiv som den samhället erbjuder de behövande

*Friidrottens stora problem sedan många är dels att så många friidrottsungdomar slutar i de tidiga tonåren, dels koncentrationen av friidrotten till Skellefteå och Umeå och dels den stora ledarbristen (tränare, administrativa ledare, tävlingsfunktionärer). Mycket angeläget är därför att den utbildningssatsning som under senare år dragits igång av i FC Norrland fortsätter i den nya organisationen UC Norrland med administrativ bas hos Västerbottens Friidrottsförbund i Umeå .

Framtiden

Intresset för friidrott i Västerbotten har vuxit genom alla goda svenska prestationer under helas 2000-talet. Aldrig har så många ungdomar tränat under vinterhalvåret (Umeå och Skellefteå). Att Svenska Friidrottsförbundet valt att placera Friidrottens Prestations Center (FPC) i Umeå (ett av två i Sverige) gör att förutsättningarna för friidrotten i länet ytterligare förbättrats. FPC tillsammans med Riksfriidrottsgymnasiet kommer att ge våra lovande ungdomar och elitaktiva ökade möjligheter att kombinera studier och elitidrott under sakkunnig ledning både på gymnasial och akademisk nivå.

VÄSTERBOTTENS SVENSKA MÄSTARE I FRIDROTT

Sammanställt av Ivar Söderlind

Förteckningen nedan visar att totalt genom åren har 62 svenska mästerskap i friidrott (seniorer) erövrats av västerbottningar varav 19 på damsidan. De 62 mästerskapstecknen är fördelade på 22 personer (nio kvinnor). Flest SM-tecken har Bengt Persson (numera Widmark) med 12 individuella SM-guld. Fem guld som västerbottningar har Lennart Hedmark och Lena Aruhn. Fyra individuella SM-guld var har Karl-Uno Olofsson, Siv Larsson, Birgit Bringslid och Ulf Sedlacek tagit hem.

År	Namn	Gren	Resultat
1937	Henning Sundesson, Umedalens IF (-09)	10 000m	31.51.8
1949	Severt Dennolf, Nordmalings IF (-20)	Terräng 8000m	
1951	Gösta Brännström, Skellefteå AIK (-26)	400m	48.2
1952	Severt Dennolf, Nordmalings IF (-20)	Terräng 8000m	
1953	Gösta Brännström, Skellefteå AIK (-26)	400m	47.7
1956	Gösta Brännström, Skellefteå AIK (-26)	400m	48.3
1957	Barbro Dahlbäck, IFK Umeå (-31)	800m	2.19.3
1963	Karl-Uno Olofsson, IFK Umeå (-40)	1500m	3.51.5
	Bengt Persson, IFK Umeå (-39)	3000m hinder	8.43.4
	Lennart Hedmark, Skellefteå AIK (-44)	Spjut	72.42
1964	Karl-Uno Olofsson, IFK Umeå (-40)	1500m	3.48.5
	Bengt Persson, IFK Umeå (-39)	3000m hinder	8.47.4
	Bengt Persson, IFK Umeå (-39)	Terräng 12000m	34.27
	Lennart Hedmark, Skellefteå AIK (-44)	Spjut	76.35
1965	Örjan Johansson, Rönnskärs IF (-47)	100m	10.9
	Karl-Uno Olofsson, IFK Umeå (-40)	800m	1.54.0
	Karl-Uno Olofsson, IFK Umeå (-40)	1500m	3.57.1
	Bengt Persson, IFK Umeå (-39)	5000m	14.42.0
	Bengt Persson, IFK Umeå (-39)	10 000m	30.20.2
	Bengt Persson, IFK Umeå (-39)	3000m hinder	9.06.0
	Bengt Persson, IFK Umeå (-39)	Terräng 12000m	36.16
	Lennart Hedmark, Skellefteå AIK (-44)	Spjut	75.88
	IFK Umeå (Stig Hjertstedt (-45), Harry Westman (-46), Bengt Persson (39), Karl-Uno Olofsson (-40)	4 x 1500m	15.35.6
1966	Bengt Persson, IFK Umeå (-39)	3000m hinder	8.48.8
	Bengt Persson, IFK Umeå (-39)	Terräng 12000m	38.22.6
	IFK Umeå (Fredrik Westman (-42), Harry Westman (-46), Karl-Uno Olofsson (-40), Bengt Persson (-39)	4 x 1500m	15.48.5
	Siv Larsson, IFK Umeå (-39)	Terräng 2000m	7.26
1967	Jarl Burman, Skellefteå AIK/IF (-42)	5000m	14.22.0
	Jarl Burman, Skellefteå AIK/IF (-42)	10 000m	29.57.6
	Bengt Persson, IFK Umeå (-39)	3000m hinder	8.41.6
	Lennart Hedmark, Skellefteå AIK (-44)	Tiokamp	7.207p
	IFK Umeå (Fredrik Westman (42), Harry Westman (-46), Bengt Persson (-39), Karl-Uno Olofsson (-40)	4 x 1500m	15.48.0
1968	Bengt Persson, IFK Umeå (-39)	3000m hinder	8.54.0
	Kenneth Lundmark, Skellefteå AIK (-46)	Höjd	2.04
	Lennart Hedmark, Skellefteå AIK (-44)	Tiokamp	7.086p
1969	Bengt Persson, IFK Umeå (-39)	3000m hinder	8.50.2
	Lena Ekblad, IFK Umeå (-35)	Diskus	42.56
	Siv Larsson, IFK Umeå (-39)	Terräng 4000m	16.32
	IFK Umeå (Siv Larsson (-39), Britt-Marie Wincent (-44), Anette Fager (-46)	Terräng lag	53.00
1970	Kenneth Lundmark, Skellefteå AIK (-46)	Höjd	2.14
	Siv Larsson, IFK Umeå (-39)	Terräng 4000m	13.38
1980	Birgit Bringslid, Skellefteå AIK (-45)	3000m	9.13.75
	Siv Larsson, IFK Umeå (-39)	Marathon	2.54.32
1984	Ulf Sedlacek, Umedalens IF (-65)	200m (inomhus)	22.35
	Ulf Sedlacek, Umedalens IF (-65)	400m (inomhus)	48.54
1986	Ulf Sedlacek, Umedalens IF (-65)	400m häck	50.71
	Birgit Bringslid, Skellefteå AIK (-45)	10 000m	33.50.02
1988	Ulf Sedlacek, Umedalens IF (-65)	400m (inomhus)	49.15
	Morgan Tollofsén, Dorotea IF (-70)	3000m (inomhus)	8.16.51
1989	Urban Johansson, Umedalens IF (-66)	800m (inomhus)	1.53.89
1990	Birgit Bringslid, Skellefteå AIK (-45)	Halvmarathon	1.12.25
1991	Birgit Bringslid, Skellefteå AIK (-45)	Halvmarathon	1.12.53
1992	Maria Gruffman-Rönnlund, IFK Umeå (-74)	Höjd	1.84
1992	Patrick Thavelin, Umedalens IF (-70)	Höjd	1.14
1993	Patrick Thavelin, Umedalens IF (-70)	Höjd	2.20
1993	Ingela Sandqvist, Umedalens IF (-67)	Höjd	1.81
1995	Pernilla Eriksson, Skellefteå IF (-70)	3000m (inomhus)	9.57.61
2004	Lena Aruhn, Ume FI (-70)	400m	53.02
2005	Lena Aruhn, Ume FI (-70)	200m (inomhus)	24.06
2005	Lena Aruhn, Ume FI (-70)	400m	53.56
2006	Lena Aruhn, Ume FI (-70)	200m	23.87
2007	Lena Aruhn, Ume FI (-70)	200m	24.43